

Projekt SCHOLA LUDUS - Slovenske centrum vedy pre vsetkych
Oddelenie neformálneho vedeckého vzdelávania, +stav fyziky
Matematicko-fyzikalna fakulta UK

Pozvánka na 2. Medzinarodny workshop
SCHOLA LUDUS- Veda a verejnost
Bratislava 28. - 29. juna 1996

Projektova skupina Slovenskeho centra vedy pri vsetkych a Nadacia SCHOLA LUDUS si Vas dovoluje pozvat na medzinarodny workshop SCHOLA LUDUS - Veda a verejnost 2.

Medzinarodny workshop SCHOLA LUDUS bude zameraný na neformálne celozivotne vzdelavanie a podporu skolskeho vzdelavania najm formou interaktivnych vystav a centier vedy. Centra vedy su povazovane za nevyhnutnu sucast vzdelavania buducnosti. Workshop sa uskutočni v sulade s prijatou Rezoluciou 28C/DR.307, ktoru predložila Slovenska republika na 28. Generalnej konferencii UNESCO v novembri 1995. Podkladovy material k workshopu je v prilohu.

Workshop zabezpečuje Nadacia SCHOLA LUDUS, Oddelenie neformálneho vedeckého vzdelavania Matematicko-fyzikalnej fakulty UK v Bratislave a Oddelenie rozvoja mesta Magistratu hlavného mesta SR Bratislavy.

Program

Otvorenie workshopu 28. juna o 14,00 hod v priestoroch novej interaktivnej vystavy SCHOLA LUDUS - LABYRINT 2 na 1. poschodi Narodneho osvetoveho centra na Namesti SNP 12. Netradicne ponata vedecko-umelecka vystava LABYRINT bude vychodiskom pre diskusiu o novych formach vzdelavania a vedecko-technologickej gramotnosti: Ocakava sa tiez vystupenie zahranicnych ucastnikov. V zavere diskusie budu prijate namety na sobotnajsí brainstorming . Neformalna diskusia bude pokracovat vecer na spolocenskom stretnuti v jednej zo zahradnych restauracii Bratislavy.

V sobotu 29. juna od 9,00 hod bude praca workshopu pokracovat brainstormingom v priestoroch Primacialneho palaca. Vysledky brainstormingu budu spracovane do odporucania pre UNESCO k Projektu 2000+ pre vedecko-technicku gramotnost pre vsetkych.

Workshop sa uskutočni s podporou UNESCO pre ucastnikov z krajín strednej a vychodnej Europy. Zatial prisľubili ucast zaujemcovia z Madarska, Slovinska, Polska, Ceskej republiky a Slovenska. Pre obmedzeny pocet zaujemcov je rezervovane ubytovanie v hoteli Druzba. Zujemcovia sa mozu prihlasiť na hore uvedenu adresu na MFF UK.

Tesime sa na Vasu ucast. S pozdravom

Katarina Teplanova

2. Medzinarodny workshop SCHOLA LUDUS - Veda a verejnost
Bratislava 28. - 29. juna 1996

Pracovne tezy

1. VEDECKO-TECHNOLOGICKA GRAMOTNOST A ULOHA CENTIER VEDY

Rast vedecko-technologické gramotnosti je jednou z ústředních úloh UNESCO. Přesto vedecko-technologická gramotnost pro všechny, když technokratický svět se stává prezitkem? Přesto vedecko-technologická gramotnost a ne například ekologická nebo kulturní gramotnost? Vymezení pojmu věda a technologie. Co mají společné, v čem jsou odlišné (cíle, přístupy, kritéria úspěšnosti, hodnoty). Aky je jejich vztah - jsou vzájemně závislé/nezavislé, nadřazené/podřazené? Ako sú zakorenene v povedomí spoločnosti? Dosledky pre vzdelávanie. Ako je ponímaná veda a ako technológia v školách. Potreby a žiaduce zmeny. Nová komunikácia - na školách, na úrovni vysokoskolských pedagógov, vedcov a technikov, spoločnosti.

Zmena životného prostredia a život plný nezvladnutých situácií, to nie sú len naše problémy, ale problémy súčasnej éry, problémy doznievajúcej industrialnej paradigmy na ceste k "spoločnosti znalostnej". Ľudstvo stojí pred problémom prekenuť bariéru medzi neustále sa rozvíjajúcou vedou a technológiou a človekom a prírodou.

Doteraz budovaný predovšetkým mechanistický obraz sveta formou uzavretého systému školského vzdelávania zameraný najmä na získanie kvalifikácie je už dávno nevyhovujúci. Za významný prostriedok zmeny sú považované centrá vedy. V súčasnosti je vo svete viac než tisíc centier vedy.

Centrá vedy nie sú luxusným modným rozmarom, ale cestou k principiálne novej forme vzdelávania. Budovanie centier vedy súvisí s otázkou budúcnosti života na Zemi a s rozvojom demokracie a životnej úrovne obyvateľstva. Preto centrá vedy sú pre jednotlivé krajiny nielen nevyhnutnosťou, ale tiež sancou.

Na rozdiel od škôl, prednosťami centier vedy sú otvorenosť pre informácie, neformálnosť, prístupnosť pre širokú verejnosť, interaktívnosť, sloboda pre tvórcu i adresáta. Môcť sa veci dotýkať, môcť sa hrať.

Vtiahnutie do dejá, záujem o podstatu a nadsený spontánny prejav. Nazorné demonstrácie, prekvapenie, živé diskusie, radosť, smiech. A samozrejme dobrovoľnosť, navšteva - poznávanie na základe vlastného rozhodnutia.

Centrá vedy, to je poznávanie s radosťou, zábavou, uvoľnením, ktoré dáva uspokojenie a dôveru v seba samého, v človeka, v spoločnosť. Kľúč, ktorý umožní človeku orientáciu vo svete moderných technológií, "byť pripravený" na neustály vývoj, zmeny a vidieť tiež krásu.

Centrá vedy sa stavajú nielen miestom vzdelávania a informácie, ale tiež jedným z veľmi vyhľadávaných miest oddychu a rekreácie a turistickou atrakciou ako aj objektom záujmu výrobcov a dodávateľov špičkových technológií ako mimoriadne účinná nová forma propagácie a reklamy.

2. SCHOLA LUDUS 1990-96: BUDOVANIE SLOVENSKEHO CENTRA VEDY PRE VSETKYCH SCHOLA LUDUS

ma zabezpečovať neformálne celoživotné vedecké vzdelávanie.

Slovenské centrum vedy pre všetky sa má stať predvojovou národnou inštitúciou SCHOLA LUDUS, ktorá v spolupráci s vysokými školami bude zabezpečovať rozvoj, výskum a výchovu v oblasti "komunikatívna veda"

SCHOLA LUDUS je orientovaná na človeka, humanizáciu vedy a rozvoj tvorivého kritického myslenia. Mottom projektu je harmonizácia vzťahu prírody a človeka. Pôvodný projekt "Slovenské centrum vedy pre všetky SCHOLA LUDUS" bol

iniciovany v roku 1990. Odvtedy sa systematicky pracuje na jeho rozvoji. spolupracou so skolami a studentmi vysokych skol, seminarmi pre ucitelov, medzinarodnymi konferenciami, zaujmom masmedii a verejnosti ako aj zahraničia sa preukazala jeho opodstatnenost.

Projekt je povazovany za jeden z pilotnych projektov UNESCO 2000+ pre celozivotne neformalne vzdelavanie a vseobecne zvyshenie vedecko-technologickej gramotnosti s orientaciou na udrzatelny rozvoj a zachovanie zivota na Zemi. (Dva razy - v roku 1993 a v roku 1995 - prijala Generalna konferencia UNESCO (najvyssi organ Organizacie spojenych narodov pre vzdelanie, vedu a kulturu) Rezolucie Slovenskej republiky k SCHOLA LUDUS a za koncepciu a vyvijana aktivy sme v roku 1994 dostali od UNESCO tiez cenu.)

Po siestich rokoch intenzivnej prace to uz nie je experiment, ale jasne definovany program a ulohy. Vstupujeme do druhej fazy riesenia projektu - institucionalizacie.

Nase skusenosti a vyskumy zahranicnych centier vedy ukazali potrebu zakladneho stanku pre trvaly neformalny rozvoj vedecko - technologickej gramotnosti s dlhodobymi instalaciami a siet centier vedy po celom Slovensku, kde budu instalovane putovne vystavy. Je to potreba pre podporu skolskeho vyucovania, aby molhi skoly vyuzivat centrum vedy planovite v ramci skolskych osnov a je to potreba pre celozivotny rozvoj vedecko-technologickej gramotnosti a zvyshovanie kultury a vzdelanosti celej spolocnosti. Tak ako je samozrejmostou skola, tak sa musia stat samozrejmostou centra vedy.

Centra vedy odrazaju miestnu a narodnu kulturu a historiú, ako aj ambicie a priority tej-ktorej spolocnosti, napomahaju rieseniu socialnych a zdravotnickych problemov, problemov zivotneho prostredia, rozvoju osobnosti i demokracie a v tomto zmysle su ponimane tiez za prispevok narodov k svetovej kulture a ich kulturnemu dedicstvu.

Adresati workshopu: Univerzitni ucitelia a vedecki pracovníci, ucitelia, vychovni a osvetovi pracovníci, koncepcni a riadiaci pracovníci z centier vedy, masmedii a roznych rezortov statnych a nestatnych institucii.

Z workshopu bude pripravena zaverecna sprava pre UNESCO.